

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poštno ček. račun: šte. 24-12410

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto IV. - Štev. 50

Gorica - 11. decembra 1952 - Trst

Izhaja vsak četrtek

SLOVENSKI BRATJE IN SESTRE V GORICI!

V nedeljo dne 14. decembra ste klicani na volišče, da izberete novo mestno predstavništvo za Gorico. Tu ne more in ne sme noben katoliški Slovenec in nobena katoliška Slovenka ostati doma, češ bodo že tudi brez mene naredili. Pri volitvah gre za to, kdo bo gospodaril v mestu; kdor pa s svojim glasom noče soodločati, ne vrši svoje krščanske dolžnosti.

Torej moraš voliti. Pri tem pa gre tudi za to, koga boš volil.

Vse italijanske stranke se za Slovence ne brigajo in bi jih rade zatajile, če že ne poitalijančile. To so pokazale še nedavno od tega na zadnjem zasedanju pokrajinskega sveta, ko so zastopniki prav vseh italijanskih strank, tudi kominformisti in demokristjani, odrekli, da se podeli podpora slovenskemu sirotišču. Zato italijanskih strank ne bo noben Slovenec volil, tudi demokršćanske ne. In če bi kdo to storil, naj se zaveda, da je na poti narodnega odpadništva.

Zaveden katoliški Slovenec, ki mu vera ni samo prazna beseda, ne sme nikoli in nikjer glasovati za tako stranko, četudi je slovenska, ki pa je veri in Cerkvi sovražna. Če se stranka celo javno priznava za nositeljico one ideologije, ki je v slovenski domovini zaslužila Cerkev in sili svoje pristaše k odpadu od vere ter proglašja katoliško cerkev za sovražnico slovenskega naroda, potem ne bo zaveden katoličan take stranke nikoli volil. Zaveden katoliški Slovenec se tudi ne da zapeljati, čeprav je na volilni listi take stranke morda ime kakega uglednega moža, o katerem ve, da še hodi v cerkev. To je samo vaba za nepoučene in naivne volivce. Volivec daje svoj glas stranki. Stranko pa sodimo po njenih delih in ne po njenih kandidatih.

Dela Titove partije so znana: njeni pristaši ne smejo svojih otrok krščevati, se ne smejo cerkveno poročati, ne smejo hoditi k maši itd. Zadnji kongres komunistične partije Jugoslavije v Zagrebu je določil, da je za člana Zveze jugoslovanskih komunistov nedopustno izpovedevanje katerekoli veroizpovedi in izvrševanje verskih obredov. Demokratska fronta Slovencev v Italiji pa izpoveduje iste ideale kot Titova partija. Zato katoliški Slovenec v vesti ne more voliti DFS.

Za katoliškega Slovenca je torej le ena rešitev: VOLI NAJ LIPOVO VEJICO.

Slovinci, z nedeljskimi volitvami pokažimo:

Komunistom in njihovim pristašem, da odklanjamo rdeče nasilje. Italijanskim šovinistom, da se ne damo potlačiti.

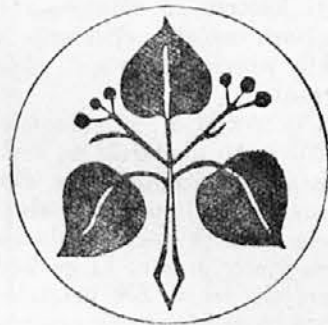
Katolikom po svetu, da Slovenec ni komunist, temveč zvest katoličan.

Poštenim Italijanom, da smo za slogo in sodelovanje med narodi.

Vsem Goričanom pa, da smo za blagor goriškega mesta.

Zato naj vsakdo voli LIPOVO VEJICO!

SLOVENC IN SLOVENKE

ne preslišite klica naših mučeniških bratov in sestrà. Glasujte za lipovo vejico, neomadeževani znak naše vere in narodnosti, kajti ona edina nam daje poroštvo, da bo branila naš narodni zaklad in ga neomadeževanega ohranila bodočim rodovom.

ZADNJA NAVODILA VOLIVCEM LIPOVE VEJICE

Volivcem LIPOVE VEJICE sporočamo naslednja navodila, katerih naj se vsi držijo strogo disciplinirano in kompaktno, da bo uspeh volitev za našo slovensko listo popoln v vsakem oziru.

1. Vsakdo, ki ima znanca, prijatelja ali sorodnika volivca, ki ne bo mogel sam na volišče, bodisi zaradi bolezni bodisi zaradi starosti, naj to javi TAKOJ v pisarno na Placuto šte. 18 ali pa v pisarno dr. Sfiligoja v ulici Garibaldi šte. 9, DA LAHKO PRAVOČASNO POSKRBI MO ZA PREVOZ DOTIČNEGA NA VOLIŠČE NA DAN VOLITEV 14. DECEMBRA.

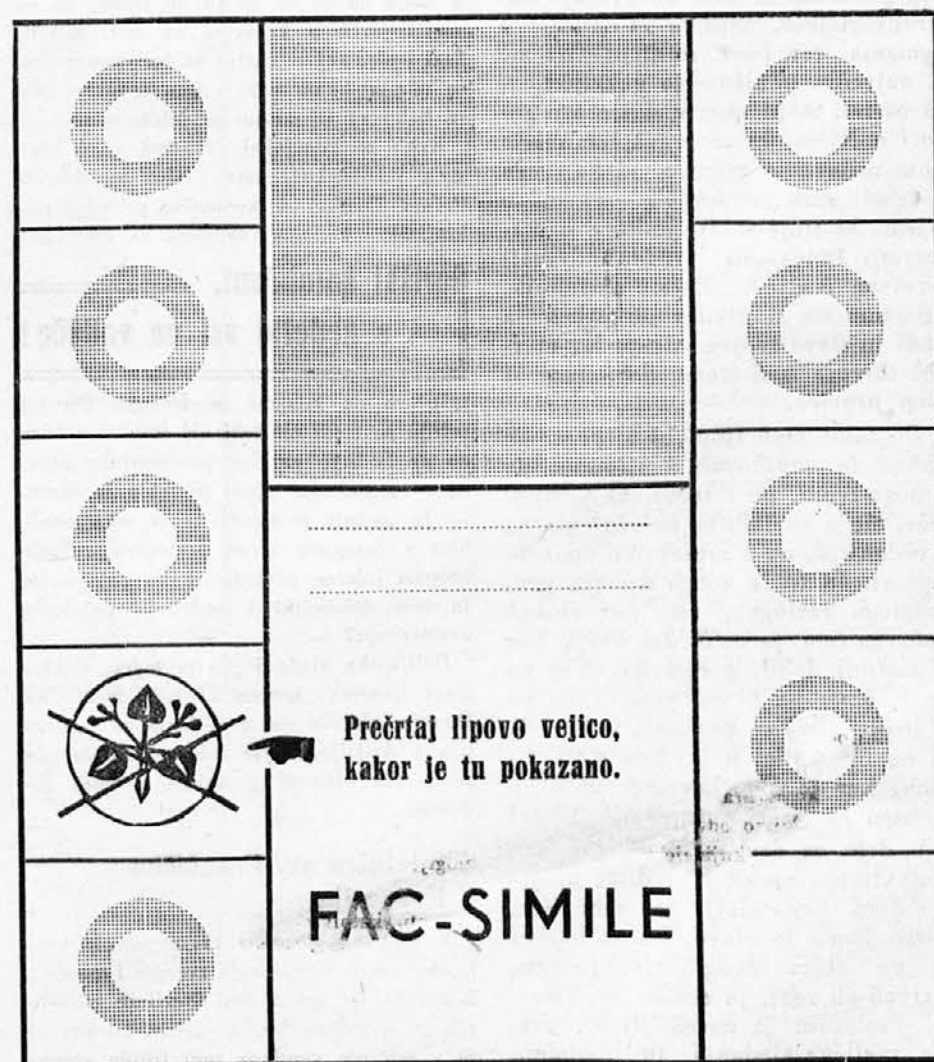
2. Kdor ni prejel domov volilne izkaznice, NAJ JO TAKOJ POIŠČE NA VOLILNEM URADU GORIŠKEGA ŽUPANSTVA, ker sicer ne bo smel voliti!

Kdor je volilno izkaznico slučajno izgubil ali težko pokvaril, da je neuporabna, ima pravico zahtevati, da mu izdajo novo, na volilnem uradu goriškega županstva!

3. Za vsako morebitno potrebo v zvezi z volitvami in glasovanjem telefonirajte v nedeljo 14. t. m. na Placuto telefon šte. 26-76. Tu dobite pojasnila in navodila tudi za prevoz bolnih ali starih volivcev!

VOLILNI ODBOR

GLASOVNICA IMA TO OBLIKO

POZOR: V nedeljo 14. decembra ne bomo glasovali po starem, ampak po novem načinu, in sicer kakor kaže tale obrazec! Zato prečrtajte s svinčnikom znak lipove vejice in tako boste pravilno glasovali za LIPOVO VEJICO! Vsak volivec ima pravico dati le dva preferenčna glasova. Zbor naših kandidatov je sklenil, naj se preferenčni glas da nositelju liste g. Bratušu. Zato napišite njegov priimek na prostor, ki je spodaj. - Vendar to ni obvezno.

Tretja adventna nedelja

Iz svetega evangelija po Janezu
(1, 19-28)

Tisti čas so poslali Judje k Janezu iz Jeruzalema duhovnikov in levitov, da so ga vprašali: »Kdo si ti?« — Priznal je in ni tajil; priznal je: »Jaz nisem Kristus.« — In vprašali so ga: »Kaj torej? Si Elija?« — Rekel je: »Nisem.« — »Si li prerok?« — Odgovoril je: »Ne.« — Rekli so mu torej: »Kdo pa si? da odgovor damo tem, ki so nas poslali. Kaj praviš sam o sebi?« — Rekel je: »Jaz sem glas vpijočega v puščavi: Izravnajte pot Gospodovo, kakor je rekel prerok Izaija.« — In kateri so bili poslani, so bili izmed farizejev. In vprašali so ga ter mu rekli: »Kaj torej krščuješ, če nisi ne Kristus ne Elija ne prerok?« — Janez jim je odgovoril: »Jaz krščujem z vodo; sredi med vami pa stoji, katerega vi ne poznate, ta, ki pride za menoj, ki je pa pred menoj, in jaz nisem vreden, da bi mu odvezal jermen njegovega obuvala.« — To se je zgodilo v Betaniji, onstran Jordana, kjer je Janez krščeval.

Krstnik je povedal v obraz duhovnikom in levitom resnico in njihov greh: sredi med vami je on, katerega nočete spoznati in priznati. Oni bi ga morali še posebej spoznati in priznati: čudovito njegovo rojstvo, njegov razgovor v templju, ko je imel dvanajst let, njegov krst, prerokbe, ki so se nad njim izpolnjevale, čudeži, katere je delal in z njimi potrjeval svoje poslanstvo — vse to je o njem jasno govorilo, da je on edini pravi in pričakovani Mesija, Sin božji. Njihove oči pa so bile trdovratno zaprte pred njegovo svetloblo.

Zal je to tudi največji greh današnje dobe: mnogi kristjani ne poznajo Kristusa: stvar se zdi nemogoča, pa je žalostna resnica. Nevednost teh slabih kristjanov je toliko

bolj kaznjiva kot nevednost onih judovskih duhovnikov in levitov, ker se je vsem onim prejšnjim dokazom pridružil še en močan dokaz, namreč čudovitosti dvajsetih stoletij krščanstva z vso mučeniško krvo, čistostjo devic in modrostjo učencikov ter ljubeznijo svetnikov.

Kristus je navzoč med nami, resnično in bistveno v zakramentu svete Eucharistije. Je navzoč med nami po papežu, po naših škofih, po duhovnikih, ki so v zvezi s papežem, po Cerkvi, ki je vidna družba vernikov. Evangelij nam govori o Njem, vsak naš brat, ki je član Cerkve po krstu, ga nosi v sebi in tako smo med seboj velika družina, v kateri je steber in sredstvo družena Kristus, Gospod in naš Odrešenik. In vendar je On za premnoge uganka, Veliki nepoznanec.

*

Ni kristjan, kdor ne pozna Kristusa, katerega ime in pečat nosi na sebi. Spoznajmo vedno globlje resničnost Njegovega bivanja med nami. Njegovo postavo in Njegovo poslanstvo, ki je: *biti vsem glas božji, ki pomaga ljudem, da v njihove duše vstopi sam BOG.*

Iz življenja Cerkve

Pokojni voditelj ameriških delavcev - katoličan

Ogromna množica, predvsem delavstva, se je udeležila pogreba vodje delavskega gibanja v Združenih državah Severne Amerike Filipa Muraya. Udeležba številnih članov katoliške hierarhije je podčrtala žalost Cerkve nad izgubo onega svojih najgibljivejših sinov v iskanju blaginje za najnižje sloje. »S svojo globoko yero v Boga,« je izjavil washingtonski nadškof, »je bil pravi sin svojega naroda.« V imenu predsednika Združenih držav, je izjavil justični minister, da je bil pokojni vreden zaupanja svojega naroda! Svojo dolžnost je pričel kot navaden rudar.

Krivi preroki miru

Na Dunaju se bo te dni začel poseben mednarodni kongres za mir in nekatere radijske postaje komunističnih držav delajo veliko propagando ter pozivajo krščanske sile k sodelovanju. Komunistični tisk v nekomunističnih državah se tudi na široko razpisuje o kongresu, primerno seveda na razmere, ki so v tisti državi. Vesti v nekaterih zapadnih nemških listih govore o pritisku na kler in posebno na škofe v državah onstran železne zaves, da bi dobili škofe za to, da bi šli na Dunaj ali se vsaj izjavili o kongresu za mir. Katoličani vedo, kaj se skriva za tem kongresom za mir, vedo pa tudi, v čem je pravi mir in kako ga je možno pridobiti svetu.

Kako so komunisti v tem oziru brez vseh pomislekov, nam priča dogodek iz Parme. Tamkaj so komunisti priredili pokrajinski kongres »gibanja za mir« kot

Goriški katoličani,

v nedeljo vsi na volišče!

pripravo na kongres na Dunaju. Ob tej priliki so meni nič tebi nič izvolili v častno predsedstvo najvišje predstavnike oblasti v mestu, med njimi prefekta in škofa. — Ta slednji je seveda zoper tako nasilnost v časopisih javno protestiral. Toda onstran železne pregrade, kako naj škofje in tudi duhovniki v podobnih položajih protestirajo?

Italijanska vlada je za ta teden, dokler traja kongres komunističnega miru na Dunaju, uknila vsa dovoljenja za potovanje v Avstrijo, če se kdo ne izkaže, da mora res potovati v nujni osebni zadevah.

400-letnica sv. Frančiška Ksaverija

V Goa so slovesno praznovali štiristoletnico smrti misijonarja svetega Frančiška Ksaverija ob navzočnosti številnih cerkvenih in političnih predstavnikov. Izpostavili so v čiščenje vernikov tudi truplo svetnikovo, ki bo tako ostalo izpostavljeno cel mesec dni. Deset tisoč kristjanov se je zbralo iz vseh krajev sveta, saj so bili na slovesnostih tudi Španci, Portugalci ter predvsem indijski katoliki. Kot je znano, je Frančišek umrl na otoku Sancian pred vrati Kitajske, edina priča njegove smrti je bil eden prvih h krščanstvu izpreobrajenih Kitajcev, poznan samo z imenom Anton. Od tedaj se vrste misijonarji na tem otoku in varujejo cerkev, zgrajeno 1639 v čast svetniku. A vedno so bili izgna-

ZA KATOLIŠKI DOM

Mnogi so se že z veseljem odzvali temu klicu; prvi med prvimi pa naši slovenski bratje onkraj oceana.

Katoliški dom — pred nedavnim še utopija — zlate sanje gorških Slovencev — se bodo uresničile. Res da smo šele v začetku raznih težav, ki so s tem nujno povezane, a kljub temu smo že zdaj vsi tako prevzeti od vselega in radostnega upanja, da to pričakovanje preprije vse drugo. Pa naj bi bile težkoče in ovire še tako velike ne smemo omagati! A zato je nujno, da tudi v srcu občutimo potrebo po kulturnem domu, saj

»Skupno bo ognjišče nam
in skupno delališče...«

Ognjišče, pri katerem se bodo srca ogrela za vse dobro in plemenito. Dom, iz katerega bodo izšli verni, krepki in plemeniti značaji v teh težkih dneh, ko tako težko je biti človek, mož se teže.

Dom, kateri naj bi nudil predvsem mladini, v dobi veselih upov in vzvišenih idej.

Katoliške visoke šole

v Franciji so dobile državno priznane pravice javnosti, tako so tudi po postavi enakovredne državnim. To je čisto pravilno. Univerze je ustanovljala Cerkve od 12. stoletja dalje. V 19. stoletju so izpodrinili njen vpliv iz njih. Zato je Cerkve začela spet znova ustanovljati visoke šole ali univerze v onih državah, kjer je bila izpodrinjena iz državnih. Tako je bilo tudi v Franciji. Zdaj pa Francija popravlja svojo krivico...

Delavci in delodajalci

Pretekli teden je belgijska katoliška delavska mladina priredila skupna zborovanja z delodajalci in katoliškimi inženirji raznih obratov. Namen srečanja je bil prijateljski razgovor o položaju delavske mladine v tovarnah in delavnicah. Zasedanju je predsedoval škof iz Tournaija usgr. Himmer, ki je povzel v svojem nagovoru bistvene točke zaključkov, do katerih so prišli pri skupnem sestanku.

Jubilej švicarskih benediktincev

Švicarski benediktinci so praznovali pretekli tork 350-letnico svojega prihoda v Švico. Izvor benediktinske kongregacije v Švici sega nazaj v čas tridentinskega kon-

lov. vso moralno oporo, ki naj bi ji kazal pot, ki vodi do svetlih vzorov.

Zato naj vsak po svojih močeh

mal položi dar
domu na oltar!

Cilj je tako lep in svetel, da se izplača zanj tudi kaj žrtvovati.

Zaupati moramo tudi vase, gledati z vsem zaupanjem v cilj, čeprav se ta sveti navidezno še tako daleč!

— k —

Darovi za Katoliški dom

Figar Ana	...	lir 1.000.—
K. K.	...	» 1.000.—
S. M.	...	» 5.000.—
N. N.	...	» 1.000.—
Angela Setničar	...	» 5.000.—
N. T.	...	» 1.000.—
Nabrano pri koncertu v Šte-		
verjanu	...	» 3.211.—

cila. Po posredovanju sedanjega apostolskega nuncijskega Giovannija della Torre-ja je prišlo do prvih stikov med opatiji v Einsiedeln, San Gallen, Muri in Flisingen. Po l. 1602 je benediktinska kongregacija dobila velik vpliv na katoliško življenje Švice, ki je bil prekinjen samo v času francoske revolucije, pa še tedaj samo za kratko dobo.

Beg iz mesta deželo

V zapadnem svetu je že dolgo znano dejstvo, da ljudje bežijo z dežele v mesto k industriji ali trgovini, ker se jim zdi, da je tam življenje lažje. Tako nastaja tako zvani urbanizem.

Kjer vlada komunizem, pa tega ni. Tam se opaža baš obratno, da ljudje, če le morejo, bežijo iz mesta na deželo. Razlogov za to je več. Predvsem se to godi zato, ker so ljudje na kmetih bolj svobodni in je sploh življenje na kmetih znošnejše. To velja predvsem za Poljsko.

Industrijski delavec je podvržen trsemu in slabše plačanemu delu nego kmetijski delavec in nolega tega je v industriji delavec suženjsko navezan na svoje delo in na disciplino pri delu, kjer ga neprestano kontrolira državna policija.

Dan človečanskih pravic

1948 — 10. decembra — 1952

Kristusov nauk uči, da je vsak človek ustvarjen po podobi božji, da je Bog naš skupni oče, da je bila Jezusova kri prelita v rešenje vseh ljudi brez izjeme in da smo vsi poklicani za dediče večnega blaženstva v nebesih. S tem je zavarovano dostojanstvo vsakega posameznika in so mu zajamčene njegove človečanske pravice. Toda Kristusovega nauka totalitarni režimi ne pripoznavajo. Človek jim je le višje razvita žival. Zato so Združeni narodi, pri katerih so včlanjeni tudi taki režimi, načeli vprašanje človečanskih pravic od druge občečloveške strani.

Na temelju »Ustanovne listine ZN« je Gospodarski in socialni svet imenoval »Komisijo za človečanske pravice« in ji poveril nalogo, da izdela osnutek mednarodnega zakona temeljnih pravic, ki ga bodo lahko sprejeli vsi v ZN prijavljeni člani. V tej komisiji je 18 moških in ženskih izvedencev iz vseh delov sveta, različnih verskih prepričanj, ras in narodnosti. Predsednika je g. Rooseveltova, vdova pokojnega predsednika Združenih držav. Komisija je imela do 1948 nič manj ko 85 sej in je nazadnje predložila »Splošno deklaracijo o človečanskih pravicah« dne 10. decembra 1948 glavni skupščini Združenih narodov. Vseh 48 pridruženih držav je prav ta dan soglasno sprejelo predloženo deklaracijo.

Ko je glavni tajnik ZN položil izvod »Splošne deklaracije« poleg »Ustanovne listine« v temeljni kamen novega poslopja te svetovne organizacije v New Yorku, je poudaril: »Deklaracija določa smernice za vlade, na katere se lahko sklicujejo posamezniki obeh spolov katerega koli plemena, jezika, barve in vere, ko se kršijo njihove pravice. Po teh smernicah bodo lahko zase pridobili mnenje vsega človeštva in

uveljavljali svoje človečanske pravice, ki jih priznava Deklaracija.«

Katere so te pravice vsakega človeka? Gre tu za osnovne osebne, politične, državljanske, socialne, gospodarske in kulturne pravice, ki jih marsikateri totalitarne pa tudi demokratične države še vedno kršijo.

Opredelitev človečanskih pravic, ki jo vsebuje »Splošna deklaracija«, je služila za vzgled pri poznejšem delu Združ. nar. Določbe 30 členov »Splošne deklaracije« že močno vplivajo na osnutek mednarodne pogodbe o človečanskih pravicah, ki ga sedaj pripravljajo. Iz »Splošne deklaracije« človečanskih pravic črpajo izvedenci ZN vodilne misli in pobude, ko v raznih odsekih delajo za pospeševanje obveščevanja, za izboljšanje položaja žensk, ko si prizadevajo, da preprečijo diskriminacijo in rodmore, da zaščitijo manjšine, da odpravijo brezdržavnost beguncev, da pridobijo za vse ljudi možnost sindikalnih pravic, da ukinejo suženjstvo in prisilno delo in da pomagajo vojnim ujetnikom, ki se nečejo vrniti v svojo staro domovino.

Osnutek predvideva tudi primerne ukrepe, da se v primeru potrebe prisilijo države, ki bodo tozadevno konvencijo podpisale, da spoštujejo sprejete obveznosti.

Počasi sicer, a vendar stalno napreduje v človeštvu zavest o človeškem dostojanstvu in o človečanskih pravicah posameznika. Kristjanom bi ne bilo treba tega dopovedovati, a ker je na svetu še večina nekristjanov in premnogo odpadlih kristjanov, bodo ZN skušali po drugi poti te pravice uveljaviti. Na svetu bi potem postalo vsekakor dosti boljše, kot je sedaj.

Sedaj praznujemo 10. decembra dan človečanskih pravic.

GLASOVNICA IMA TO OBLIKO - BRZOJAVKE

(in ne tisto, ki smo jo prikazali na prejšnjem letaku).

Najprej prekrizaj lipovo vejico in šele potem, če hočeš, daj preferenčni glas.

Pravilno glasuješ tako, da prekrizajš LIPOVO VEJICO, ki je ČETRТА na levi strani!

Preferenčni glas daj nositelju liste Bratušu in napiši njega priimek tako-le:

Bratuš

FAC - SIMILE

GLASUJ ZA LIPOVO VEJICO!

VOLIVCEM LIPOVE VEJICE!

Kandidatna lista lipove vejice, s katero Slovenska demokratska zveza stopa pred slovenske volivce, ima jasen in točen program, ki utegne učinkovito zaščititi pravice in koristi goriških Slovencev.

ZA VODOVOD po vseh krajih občine, tudi na Oslavje, v Šentmaver, Štandrež, Gradiščuto in Pevmo se borimo že nekaj časa in prav na občinski seji od 16. junija t. l. je naš svetovalec g. Bratuš zahteval takojšnjo zgraditev vodovoda na Oslavje in napeljavo vode po vseh hišah v Štandrežu. Za napeljavo vode po vseh hišah v Štandrežu je občinski odbor sprejel sklep v četrtek 4. t. m., ko je bil naš program že objavljen. Predvidena je zgraditev takega vodovoda, ki naj bi služil tudi poljedelstvu, kar je seveda hvalevredno! Ker pa ta sklep ne more postati polnomočen, dokler ga ne potrdi nov občinski svet, ki bo izvoljen v nedeljo 14. t. m., je nujna potreba, da slovenski volivci glasujejo za kandidate lipove vejice, po danih navodilih, da bodo izvoljeni in bodo tako lahko nadaljevali boj ZA DEJANSKO ZGRADITEV VODOVODA, NE SAMO V ŠTANDREŽU, AMPAK TUDI NA OSLAVJU IN PO DRUGIH KRAJIH OBČINE, da ne ostane sklep občinskega odbora prazna obljuba, kot je ostala prazna obljuba ona, dana pred lanskoletnimi volitvami, da bodo zgradili vodovod za namakanje štandreško-sovodenjskega polja! Takih obljub poznamo mi Slovenci že preveč! . . .

ZA LUČ PO VSEH KRAJIH OBČINE, TAKO V ŠENTMAVRU IN DRUGOD TER ZA UREDITEV PEVMSKEGA POKOPALIŠČA se je tudi vneto zavzemal naš svetovalec gospod Rudi Bratuš z vlogo od 8. maja t. l., in se bo še naprej potegoval, ker verjamemo, da bo zopet izvoljen, TUDI ZA UREDITEV VSEH POTI PO SLOVENSKIH KRAJIH, KOT JE USPEŠNO NASTOPILO ZA UREDITEV CESTE SKOZI ŠTANDREŽ IN SOVODNJE DO ZAGRAJA. ZAHTEVA, KI JO JE POKRAJINSKI ODBOR SPREJEL NA SVOJI SEJI OD 2. OKTOBRA T. L.! GRE SEDAJ ZA NUJNO POPRAVILO POTI V ŠENTMAVER, ki predstavlja pravo sramoto za občinsko upravo, ki pa zna skrbeti, da je korzo Italia vedno snažen in vsak dan z vodo opran! . . .

Pri tej priliki poudarjamo drugo točko našega programa, to je zahtevo po pravični razdelitvi bremen in koristi na vse občane. Zakaj morajo okoliški kraji, ki so pretežno slovenski, plačevati enako visoke davke kot prebivalci v središču mesta, ki uživajo vse ugodnosti in vse razkošje modernega mesta: povsod imajo vodo, razkošno razsvetljavo, snažne in gladke ter široke poti, telefon in tako dalje, ko pa občinska uprava osporava našim okoliškim krajem celó kapljico čiste in sveže pitne vode in jih pusti v temi ter jim nudi slabe poti!

Davke naj torej občani plačujejo sorazmerno s koristmi, ki jih uživajo od občine (nastop g. Bratuša na občinski seji 27. junija t. l.).

Boj zlorabljanju in izkoriščevanju prostega pasu (zona franca) imajo sedaj na svojem volivnem programu skoro vse volivne liste. Toda Slovenska demokratska zveza je že večkrat dvignila svoj glas proti krivicam, ki se občanom godi v tem oziru, in letos spomladi je g. Bratuš protestiral zaradi svojevoljne omejitve obroka sladkorja (vloga g. Bratuša na župana dne 13. maja t. l.). Toda krivica se godi ne le goriškim občanom, kjer padejo koristi prostega pasu na kakih pet - šest oseb, ampak tudi sovodenjski občini, kateri upravitelji prostega pasu (zona franca) nočejo nakazati niti vinarja od dobička, čeravno so tudi Sovodnje do reke Vipave v prostem pasu. Goriška občina pa prejema po 130 milijonov lir dobička od prostega pasu!!! Tudi te kričeče krivice ne moremo in ne smemo trpeti (nastop g. Bratuša na občinski seji od 3. aprila t. l.).

Brezposelnih je na Goriškem okoli 12 tisoč, to je 10% vsega prebivalstva! Najvišji odstotek brezposelnih v državi! V Gorici sami je kakih tri tisoč brezposelnih. Zato zahtevamo, da se nujno zaposlijo vsi! Vsem je še živo v spominu nastop našega svetovalca g. Bratuša, ko je letos 17. julija energično protestiral na občinski seji zaradi zakasnelega poslovanja središč za delo (cantieri di lavoro). TA NJEGOV NASTOP je pripomogel k temu, da so pristojna oblastva takoj poskrbela za redno poslovanje teh središč!

Seveda gre skrb Slovenske demokratske zveze še dalje in se zadeva zaščite delavcev in kmetov. Tako je preko »Demokracije« 17. oktobra 1952 sporočila najemnikom zemljišč ENTE RINASCITA v Pevmi in okolici, kako naj se ravna za obrambo svojih pravic! In ker ENTE RINASCITA vztraja na svojem trdem stališču, se vodstvo Slovenske demokratske zveze briga na višjem mestu, da doseže ugodno rešitev spora za prizadete kmete najemnike. Tudi »Katoliški glas« se močno zavzema za te najemnike v Pevmi in okolici.

V zvezi s tem vprašanjem pa moramo pripomniti, da so kominformisti in titovci najmanj poklicani, da danes protestirajo in branijo kmete, oni, ki so od leta 1945 do 15. 9. 1947, ko je ENTE RINASCITA vsa svoja zemljišča prodajal, kratko in malo prepovedovali odkup tega

zemljišča z obljubo, da ga bodo itak kmetje dobili zastonj! . . . Le Slovenska demokratska zveza zagovarja kmeta in delavca vsestransko ter odkritosrčno in lojalno, v nasprotju s komunisti vseh vrst, ki kmeta zapeljujejo in izkoriščajo, saj mu ne pustijo niti njegove zemlje niti pridelkov. Delavci pa so v komunističnih režimih pravi sužnji, saj so povsod lačni, nagi in bos; oba, kmet in delavec, pa brez najmanjše svobode in prostosti!

Zraven vsega tega se Slovenska demokratska zveza vneto poteguje za zaščito Slovencev v Italiji in za spoštovanje vseh pravic, ki jim pritičejo, jezikovnih, šolskih in drugih. Nenehno so se naši svetovalci, posebno g. Bratuš, borili za spoštovanje našega jezika na občinskih sejah.

Seveda nam laški šovinisti in na žal tudi demokristjani te naše pravice osporavajo in kratijo. Vendar gre borba Slovenske demokratske zveze v tem oziru vztrajno naprej in danes lahko sporočamo naši javnosti, da je v razpravi pred prvo stalno komisijo rimskega senata, ki je obenem glavna komisija senata, naša zahteva po členu 50. ustave, ki jo je meseca decembra 1949 podpisalo več slovenskih izobražencev, med temi pokojni Polde Kemperle. V tej spomenici se SDZ zavzema za izglasovanje zakona za zaščito Slovencev v Italiji, kot to predvideva člen 6. ustave, ki ukazuje, da »REPUBLIKA ŠČITI S POSEBNIMI ZAKONI JEZIKOVNE MANJŠINE«. To nam potrjuje sledeče pismo iz Rima od 4. 6. 1952, ki ga je Slovenska demokratska zveza prejela od glavnega tajnika senata: »V ODGOVOR NA PISMO OD 31. MAJA T. L. SPOROČAM, DA JE ZAHTEVA, PODPISANA OD GG. KEMPERLA IN DRUGIH, KI SE TIČE IZGLASOVANJA ZAKONSKIH UKREPOV ZA ZAŠČITO SLOVENSKE MANJŠINE V ITALIJI PO ČLENU 6. USTAVE, BILA PREDANA PRVI STALNI KOMISIJI, DA JO PROUČI. ZA POROČEVALCA PA JE IMENOVAN SENATOR GHIDINI.«

Nenehno namreč vztraja Slovenska demokratska zveza na zahtevi, da se v naše kraje uvede deželna avtonomija s posebnim statutom, kot jo že uživajo na Siciliji in Sardiniji, Francozi v Dolini Aosta, Nemci na Tirolskem ter celo Ladinci na Tirolskem, ki jih je samo okoli deset tisoč, torej mnogo mnogo manj kot Slovencev v Italiji!

Tako avtonomijo s posebnim statutom, ki jo zahtevajo tudi Furlani, ustava že predvideva v členu 116., in je bila njena ostvaritev ZAČASNO odložena po krivdi nekaterih goriških laških zaslepljencev, ki so leta 1947 v tem smislu vplivali na rimsko poslansko zbornico! Imenujemo jih zaslepljence, ker so pač na tak način oškodovali, poleg nas Slovencev in Furlanov, tudi same sebe! Saj se je izkazalo, da se je deželna avtonomija s posebnim statutom odnesla prav dobro na Siciliji, na Sardiniji, v Dolini Aosta in na Tirolskem! Tako se bo morala uveljaviti tudi v naši deželi, in se vlada temu ne bo mogla upirati, ker jo k spoštovanju tega sklepa obvezuje ustava sama, ki se ji dalj časa ne more upirati nihče, ker je temeljni zakon države! Avtonomija s posebnim statutom pa nas bo toliko zaščitila, da bomo res mi Slovenci popolnoma enakopravni ostalim sodržavljanom italijanske narodnosti!

Za to se Slovenska demokratska zveza bori, globoko uverjena, da se bodo njene želje, ki so hkrati želje vseh Slovencev v Italiji, uresničile! V dobi evropskega združevanja, v dobi svetovnega gibanja in svetovne uzakonitve človečanskih pravic in v dobi preganjanja zločina rododomora, se Italija ne bo mogla dalj časa upirati uzakonitvi in spoštovanju pravic vseh Slovencev v Italiji.

Sam senator Tessitori, ki je doma iz Vidma, je letos enkrat dal dopisniku lista »Messaggero Veneto« važno in pomembno izjavo, ki jo je ta priobčil v številki 37 od 12. februarja t. l., in sicer: »DA SE RIMSKA VLADA NE BO MOGLA UPIRATI, DA ZAŠČITI SLOVENSKO MANJŠINO V ITALIJI S POSEBNIM STATUTOM, KOT GA PREDVIDEVA ČL. 116. USTAVE«. Istočasno je senator Tessitori povedal tudi, da se vlada temu ne bo mogla upirati, KER PRITISKAJO NANJO Z VSEH STRANI!

In ker je senator Tessitori tudi državni podtajnik, verjamemo, da ni govoril kot zasebnik, ampak vsaj poluradno!

Goriški slovenski volivci, vaša dolžnost je, da podprete z vašim glasom za lipovo vejico vse delo in vsa prizadevanja Slovenske demokratske zveze za dosego skupnih ciljev vseh Slovencev v Italiji.

Za enakopravnost pred zakonom in v javnem življenju!

Za pošteno in častno življenje Slovencev v Italiji!

Za miren in ploden razvoj našega rodu in naše kulture!

Glasujte za lipovo vejico!

VODSTVO SLOVENSKE DEMOKRATSKE ZVEZE
V ITALIJI